

PARAULA I VIDA

El servei de la fe en el món secular

El 27 de desembre de 1985 —ara ha fet vint-i-cinc anys— els bisbes de Catalunya varen fer públic el document *Arrels cristianes de Catalunya*, que va tenir un ressò molt ampli, tant a casa nostra com en l'àmbit de l'Església catòlica.

Per mitjà d'aquell document, els bisbes volgueren transmetre essencialment un triple missatge. En primer lloc, l'afirmació i el reconeixement

dels elements que identifiquen Catalunya; en segon lloc, la constatació de la presència fecunda de la fe cristiana i de l'Església al llarg de tota la història catalana, contribuint decisivament a la configuració de la seva realitat; en tercer lloc, la formulació del compromís de l'Església de continuar servint la societat catalana, tot reconeixent-ne els canvis profunds, socials i culturals, que s'havien produït en els últims anys, que eren sobretot els de les dues darreres dècades del segle xx.

He fet esment d'aquest resum dels objectius del document de 1985, com els recordem els bisbes actuals en el nou document de 2011, donat que aquests són els mateixos objectius que han guiat la preparació del nou document *Al servei del nostre poble*.

Una mateixa voluntat de realisme ha presidit la preparació dels dos documents.

És ben significativa, en aquest sentit, la decisió de publicar el document de 1985 i l'actual en un sol opuscle en la col·lecció «Documents del magisteri», promoguda pels bisbes de les diòcesis catalanes. Cal recomanar, per això mateix, la lectura i la reflexió sobre els dos documents, que es complementen.

La mateixa voluntat de realisme presideix els dos textos. Ho prova el fet que, en la part central del nou text, es plantegin aquests vuit reptes que l'actualitat explicita als cristians: la consolidació de la democràcia participativa; la distinció entre l'àmbit polític i el religiós i el foment d'una laïcitat positiva; el pluralisme de la nostra societat o la diversitat de valors, d'estils de vida i de creences; el fenomen polièdric de la globalització; els fluxos migratoris, que plantegen nous desafiaments a la societat catalana; la crisi econòmica tan greu que patim, el rerefons de la qual és una crisi moral i ètica profunda; la família i l'educació, i la crisi de la transmissió dels valors en aquests dos àmbits primaris de socialització; finalment, l'equilibri ecològic amenaçat, que demana superar la lògica del mer consum i promoure un progrés que respecti l'ordre de la creació, basant-se en una consciència renovada de la interdependència que vincula entre ells tots els habitants del planeta i en el necessari respecte a la vida humana.

El propòsit que ha presidit aquesta nova carta pastoral col·lectiva ha estat renovar el compromís de tota l'Església catòlica al servei del nostre poble i l'aportació dels catòlics al bé comú. Davant d'una forta secularització que tendeix a marginar i a fer irrelevant el missatge i les institucions cristianes, els bisbes hem cregut necessari explicitar el nostre compromís davant del nostre país. Ens hem inspirat en els missatges que ens ha deixat Benet XVI en la seva recent visita a Barcelona i hem volgut sobretot invitar a viure i proclamar l'Evangeli de l'esperança. I ho hem fet amb una clara intenció, la de treballar per oferir el millor servei i el més positiu que la fe dóna al món secular: la urgència d'anunciar-li la persona de Jesucrist i el seu Regne, que són per a nosaltres el tresor més gran que tenim.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

El gran testimoni de fe del beat Joan Pau II

«Amb el seu testimoni, el Papa ens va retornar la força de creure en Crist», va dir Benet XVI del seu predecessor en la solemne cerimònia de beatificació, celebrada el passat 1 de maig i que portà a Roma més d'un milió de pelegrins. També hi varen assistir nombrosos catalans, presidits pels seus bisbes. Els tres moments forts de la beatificació foren la vigília de pregària al Circ Màxim, la beatificació a la plaça de Sant Pere, amb una bellíssima homilia de Benet XVI, i la missa d'acció de gràcies per la beatificació, celebrada el dilluns 2 de maig a la plaça de Sant Pere i presidida pel cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat, moment que recull la fotografia, en què es veu el retrat del nou beat, col·locat a la façana de la basílica vaticana.

GLOSSA

Troba't amb Jesús, també a la cartellera

Esperant per participar en una celebració comunitària del perdó en un centre de pastoral juvenil, vaig llegir les cartelleres del vestíbul. S'hi anunciaven les celebracions habituals de l'eucaristia, una estona de pregària comunitària setmanal, el dia i hora de reunió dels grups d'universitaris, tantes d'exercicis espirituals per a joves, recessos...

Un altre espai estava ocupat per la informació sobre diverses conferències previstes per al mes en curs i alguns curssets d'aprofundiment en la fe, de durada diversa...

Un tercer espai oferia possibilitats de servei des del voluntariat. Amb persones grans: fer unes hores de companyia a casa setmanalment o cada quinze dies, passejar junts de tant en tant, fer petits serveis (acompanyar al metge, a fer gestions...), visitar residències... Amb infants: ser monitor en un centre d'esplai o en unes colònies d'estiu d'aquella comunitat cristiana o en alguna altra de les parròquies que ho demanen... Fins i tot, una petició de voluntaris oferia la possibilitat d'anar a un país africà durant un mes a col·laborar en una escola. També es demanaven directores de cant per a les celebracions de l'eucaristia i col·laboradors per a un menjador i un centre, ambdós de passavolants.

Mentre llegia, pensava en les vegades que m'he queixat i he escoltat queixar-se altres adults sobre el fet que els joves no s'autoexigeixen per superar-se i vèncer l'amoltonament, que els joves creients es comprometen poc a favor dels altres o que són testimonis desdibuixats de les exigències evangèliques. Potser és cert en molts casos, també entre els adults. En molts d'altres, però, el compromís que neix de la fe que es manifesta en les obres, del trobament amb el Jesús sofrent, és una realitat esponerosa i amagada alhora, sovint anònima, que no mereix espai en els mitjans, però que cada dia fa realitat les crides de Jesús a estimar el proïsme, a donar la vida i a servir. «Qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer, que es faci l'esclau de tots; com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom» (Mc 10,43-45).

Es va fer l'hora de la celebració comunitària del perdó. Vaig deixar la lectura de la cartellera. Després de la introducció general, s'acostaren una bona colla a celebrar el sagrament. A uns quants, els vaig recomanar llegir-la i passar a l'acció. Estimar servint.

Enric Puig Jofra, SJ

ANY MARAGALL

Cant espiritual (fragment final)

Si per mi com aquest món no n'hi haurà cap!
Ja ho sé que sou, Senyor; pro on sou, qui ho sap?
Tot lo que veig se vos assembla en mi...
Deixeu-me creure, doncs, que sou aquí.
I quan vingui aquella hora de temença
en que s'acluquin aquests ulls humans,
obriu-me'n, Senyor, uns altres de més grans
per contemplar la vostra faç immensa.
Sia'm la mort una major naixença.

(Barcelona, 1909-1910)

DIUMENGE VI DE PASQUA

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 8,5-8.14-17)

En aquells dies, Felip baixà a la província de Samària, i predicava el Messies als de la regió. Unànimement la gent feia cas de Felip, després de sentir-lo i de veure els prodigis que feia: els esperits malignes sortien de molts posseïts, xisclant tant com podien, i molts invàlids o paralítics recobraven la salut. La gent d'aquella província se n'alegrà molt.

Quan els apòstols, a Jerusalem, sentiren dir que Samària havia acceptat la paraula de Déu, els enviaren Pere i Joan. Hi anaren, doncs, i pregaven per ells perquè rebessin l'Esperit Sant, que encara no havia vingut sobre cap d'entre ells; només havien estat batejats en el nom de Jesús, el Senyor. Pere i Joan els imposaven les mans, i rebien l'Esperit Sant.

▶ Salm responsorial (65)

R. *Aclama Déu, tota la terra.*

Aclama Déu, tota la terra. / Canteu la glòria del seu nom, / canteu la seva fama gloriosa. / Digueu a Déu: «Que en són d'admirables, les vostres obres!». R.

«Tota la terra es prosterna davant vostre / i canta la glòria del vostre nom». / Veniu a contemplar les gestes de Déu. / Que n'és d'admirable el que fa amb els homes! R.

Convertí la mar en terra ferma, / passaren el riu a peu eixut. / Ell és la nostra alegria, / ell, que sempre governa amb el seu poder. R.

Veniu, fidels de Déu, escolteu-me; / us contaré el que ha fet per mi. / Beneït sigui Déu: / No ha refusat la meua súplica, / ni m'ha negat el seu amor. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pere (1Pe 3,15-18)

Estimats, reverencieu de tot cor el Crist com a Senyor. Estigueu sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui us demani la raó de l'esperança que teniu; però feu-ho serenament i amb respecte. Guardeu neta la vostra consciència; així els qui critiquen la vostra bona conducta de cristians, s'hauran d'avergonyar d'haver malparlat. Si és voler de Déu, val més sofrir per haver obrat bé que per haver obrat malament. També Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. En el cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida.

▶ Evangeli segons sant Joan (Jn 14,15-21)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Si m'estimeu, guardareu els meus manaments; jo pregaré el Pare que us donarà un altre Defensor, l'Esperit de la veritat, perquè es quedi amb vosaltres per sempre. El món no el pot rebre, perquè no és capaç de veure'l ni de coneixe'l, però vosaltres sí que el coneixeu, perquè habita a casa vostra i està dins de vosaltres. No us deixaré orfes: tornaré a venir. D'aquí a poc, el món ja no em veurà, però vosaltres sí que em veureu, perquè jo visc, i vosaltres també viureu. Aquell dia sabreu que joestic en el meu Pare, i vosaltres en mi, i jo en vosaltres. El qui m'estima, és aquell que té els meus manaments i els compleix; el meu Pare l'estimarà, i jo també l'estimaré i me li faré conèixer clarament.»

▶ Lectura del libro de los Hechos de los apóstoles (Ac 8,5-8.14-17)

En aquellos días, Felipe bajó a la ciudad de Samaría y predicaba allí a Cristo. El gentío escuchaba con aprobación lo que decía Felipe, porque habían oído hablar de los signos que hacía, y los estaban viendo: de muchos poseídos salían los espíritus inmundos lanzando gritos, y muchos paralíticos y lisiados se curaban. La ciudad se llenó de alegría. Cuando los apóstoles, que estaban en Jerusalén, se enteraron de que Samaría había recibido la palabra de Dios, enviaron a Pedro y a Juan; ellos bajaron hasta allí y oraron por los fieles, para que recibieran el Espíritu Santo; aún no había bajado sobre ninguno, estaban sólo bautizados en el nombre del Señor Jesús. Entonces les imponían las manos y recibían el Espíritu Santo.

▶ Salmo responsorial (65)

R. *Aclamad al Señor, tierra entera.*

Aclamad al Señor, tierra entera; / tocad en honor de su nombre, / cantad himnos a su gloria. / Decid a Dios: «¡Qué temibles son tus obras!». R.

Que se postre ante ti la tierra entera, / que toquen en tu honor, / que toquen para tu nombre. / Venid a ver las obras de Dios, / sus temibles proezas en favor de los hombres. R.

Transformó el mar en tierra firme, / a pie atravesaron el río. / Alegrémonos con Dios, / que con su poder gobierna eternamente. R.

Fieles de Dios, venid a escuchar, / os contaré lo que ha hecho conmigo. / Bendito sea Dios, que no rechazó mi súplica / ni me retiró su favor. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pedro (1Pe 3,15-18)

Queridos hermanos: Glorificad en vuestros corazones a Cristo Señor y estad siempre prontos para dar razón de vuestra esperanza a todo el que os la pidiere; pero con mansedumbre y respeto y en buena conciencia, para que en aquello mismo en que sois calumniados queden confundidos los que denigran vuestra buena conducta en Cristo; que mejor es padecer haciendo el bien, si tal es la voluntad de Dios, que padecer haciendo el mal. Porque también Cristo murió por los pecados una vez para siempre: el inocente por los culpables, para conducirnos a Dios. Como era hombre, lo mataron; pero, como poseía el Espíritu, fue devuelto a la vida.

▶ Evangelio según san Juan (Jn 14,15-21)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Si me amáis, guardaréis mis mandamientos. Yo le pediré al Padre que os dé otro defensor, que esté siempre con vosotros, el Espíritu de la verdad. El mundo no puede recibirlo, porque no lo ve ni lo conoce; vosotros, en cambio, lo conocéis, porque vive con vosotros y está con vosotros. No os dejaré huérfanos, volveré. Dentro de poco el mundo no me verá, pero vosotros me veréis y viviréis, porque yo sigo viviendo. Entonces sabréis que yo estoy con mi Padre, y vosotros conmigo y yo con vosotros. El que acepta mis mandamientos y los guarda, ese me ama; al que me ama lo amará mi Padre, y yo también lo amaré y me revelaré a él.»

Crist ressuscitat ens envia l'Esperit Sant. Fragment de *La Trinidad*, pintura d'El Greco, Museu del Prado (Madrid)

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): Ac 16,11-15 / Sl 149 / Jn 15,26-16,4a □ **dimarts**: So 3,14-18 (o bé: Rm 12,9-16b / Is 12,2-3.4bcd.5-6 / Lc 1,39-56
- **dimecres**: Ac 17,15.22-18,1 / Sl 148 / Jn 16,12-15 □ **dijous**: Ac 18,1-8 / Sl 97 / Jn 16,16-20
- **divendres**: Ac 18,9-18 / Sl 46 / Jn 16,20-23a □ **dissabte**: Ac 18,23-28 / Sl 46 / Jn 16,23b-28
- **diumenge** vinent, l'Ascensió del Senyor (lit. hores: 3a setm.): Ac 1,1-11 / Sl 46 / Ef 1,17-23 / Mt 28,16-20.

Jesús de Natzaret va ser un gran personatge que va viure al segle I. Els seus gestos prodigiosos cridaven l'atenció de la gent del seu temps. Els seus ensenyaments sobre tota mena de temes eren escoltats de bon grat per la saviesa que contenien. Tanmateix, tot això no és suficient per explicar qui és ell per als cristians. Segons la fe cristiana, Jesús és molt més que un gran personatge del passat. És qui ha ressuscitat i ara viu per sempre, present enmig nostre.

Abans de morir, Jesús parla amb els seus deixebles, i ho fa en termes de relacions personals que duren per sempre. Els assegura que encara que

mori no els deixarà sols, que continuarà amb ells. D'una forma nova, invisible però ben real. Ja no serà una presència física sinó una experiència interior, del cor. Per això parla de la vinguda de l'Esperit, la nova manera que té Déu de ser a prop de cada persona.

Ser cristià no és principalment saber coses sobre Jesús i procurar viure segons els seus valors. Ser cristià és viure unit a Crist, ressuscitat i vivent per sempre. És tenir l'Esperit Sant, presència divina que continua la presència i la tasca de Jesús, que fa comprendre el seu ensenyament i dóna força per posar-lo en pràctica. És acollir la vida de Déu en nosaltres

i entrar en aquesta relació de coneixement i d'amor que caracteritza la relació entre el Pare, el Fill i l'Esperit.

Certament, Jesús també parla de guardar els seus manaments, però no pas en un context d'autoritarisme i d'imposició, sinó en un ambient de relació personal i d'amor. Fins al punt que el seu manament és el d'estimar-se els uns als altres tal com ell ha estimat. Jesús ha estimat amb generositat, amb esperit de servei, amb una donació total. Demanar això no és cap manament arbitrari, sinó mostrar el camí que porta la pau entre els homes i la felicitat permanent a qui el segueix.

Agustí Borrell

COMENTARI

Viure en l'amor

BÍBLIA I SOCIETAT ACTUAL

Personatges de la Bíblia: Isaac (i 3) El pou de la trobada

En veure Abraham que es feia vell i que el seu fill no tenia muller, patia pel futur de la seva nissaga i la continuïtat de la benedicció de Déu. Aleshores, va enviar un servent de confiança a buscar esposa per a Isaac. Però com que no volia que la seva nora fos una cananea, el servent va haver d'emprendre el camí que en el seu moment va fer Abraham en sentit invers per retornar a la terra dels avantpassats.

I en arribar vora el pou que hi ha a la sortida de la ciutat de Nahor, el servent va trobar la noia —Rebeca—, escollida entre unes noies que anaven a treure aigua i que va ser generosa en donar aigua al servent i deixar abeurar els seus camells (Gn 24,1-17).

La relació entre el pou i el matrimoni és present en altres textos de l'Esclat. El Càntic dels Càntics també utilitza aquesta metàfora, quan diu: «Ets un jardí tancat, germana me-

va, esposa: un jardí tancat, una font segellada. Ets font de jardins, pou d'aigües vives, que brollen del Líban» (Ct 4,12 i 15).

La metàfora del pou està íntimament unida a les descripcions de la vida espiritual. Ja Orígenes s'havia adonat que no era casual que les noces dels patriarques es decidís al costat d'un pou. També Jacob i Moisès coneixeran les seves esposes al costat d'un pou. Orígenes afirma que aquesta coincidència té un sentit al·legòric. Es tracta de la unió entre l'ésser humà i el Verb de Déu, que no es pot realitzar d'altra manera que no sigui a través de la meditació de les Sagrades Esclat. Si un s'acosta al pou, la Bíblia, i n'extreu aigua, el sentit profund del text, aleshores experimentarà l'esposori amb Déu.

Un altre exemple de la vinculació del pou a la vida espiritual el trobem en el Nou Testament, en el diàleg de Jesús amb la dona samaritana prop del pou de Jacob.

Josep Otón

(Històries i personatges. Ed. Claret, Barcelona 2009)

ENTREVISTA

IOLANDA LÓPEZ

Si vols, pots... ajudar!

La Iolanda López és una mestra, logopeda i psicopedagoga de 35 anys a qui apassionen l'educació, l'esport i l'aprenentatge continu.

Durant la seva vida ha tingut la sort de viure experiències de voluntariat molt dures a Barcelona, a Costa d'Ivori i al Perú, que li han servit de molt.

Fa uns mesos va entrar en contacte amb Josep Ajram, el primer —i únic— ultraman espanyol de la història:

la idea era preparar-se per fer amb ell una marató i així aconseguir fons per als nens i nenes malalts de càncer de l'associació AFANOC. El repte actual és entrenar-se per poder fer una triatló, per tal d'ajudar —mitjançant la venda d'uns bidons d'aigua— la Fundació Josep Carreras, que lluita contra la leucèmia. Per conèixer el projecte: <http://mujerescontraJosefajram.blogspot.com>.

El projecte actual, quin objectiu té?

En primer lloc, vol transmetre la idea que els límits només se'ls posa un mateix; si vols, és possible. Pretén transmetre que qualsevol persona, tenint un repte i treballant-hi molt, pot arribar a aconseguir-lo. I, en segon lloc, vol recollir diners per a la Fundació Josep Carreras, que necessita recursos per tirar endavant la seva lluita contra la leucèmia.

Creus que Déu t'està donant les forces que necessites per aconseguir objectius com aquests?

Sento la força de Déu i de totes les persones que esperen el nostre ajut. No sempre és fàcil, però la il·lusió que hi estem posant, la recerca de patrocinadors, les hores d'entrenament compartides... em fan sentir més forta i capaç de poder-ho aconseguir. De vegades, el cos es queixa, però aquesta energia que rebo em fa continuar millorant en les tres disciplines en què necessitaré competir: natació, ciclisme i cursa a peu. He perdut persones molt estimades a causa d'aquesta malaltia, i vull dedicar-los la meua victòria!

De què li estàs més agraïda a Déu?

La llista és tan llarga... En primer lloc, pels pares que tinc; d'ells ho he après tot! la força, la capacitat de sacrifici, les ganes d'ajudar, la constància, la humilitat, el respecte envers tothom... sempre han estat valors presents a casa. En segon lloc, per les meves germanes; també pels nebots, cunyats, amics i companys de feina a l'escola Lestonnac, que em fan més fàcil la vida. Dono gràcies també per la salut que em permet plantejar-me aquests reptes i per tota la gent que confia i que dona suport a aquests projectes. Quan em llevo i quan me'n vaig a dormir, la primera i la darrera paraula que sempre em surt de dins és: gràcies!

Oscar Bardají i Martín

EDUCAR

La confiança, que no falte

La majoria de autors coincideix en resaltar la importància del sentiment de confiança que debe adquirir el bebé para poder desenvolupar-se adequadament. ¿Por qué

precisamente la confiança y no cualquier otro sentimiento? Es sencillo: porque el recién nacido ha llegado a este mundo para establecer un vínculo sólido con los seres queridos que lo atienden y necesita poder confiar en ellos, tanto si se trata de una madre como de un padre o cualquier cuidador habitual que se haya responsabilizado del niño.

El objetivo final de la función educativa de los padres es facilitar la independencia y la autonomía de sus hijos. Es el aprendizaje de la libertad, que debe comenzar fomentando la seguridad básica del niño, quien debe ir adquiriendo confianza en sus padres y en el mundo. Un mundo que se le irá haciendo cada vez más ordenado a medida que aprenda los ritmos del sueño y de las comidas. Muy pronto, los padres tendrán que comenzar la enseñanza de los límites, que el niño interpreta como una demostración de interés y afecto por parte de los padres.

El bebé que confía en sus progenitores pronto podrá dejar de agarrarse a las faldas o a los pantalones de estos y, separándose de ellos, gateando o con vacilantes pasos, irá a explorar otras habitaciones y rincones de la casa. Luego, cuando sea algo más mayorcito, se podrá entretener jugando, sin necesidad de que mamá o papá estén presentes a su lado. No los necesita físicamente, porque sabe que en el momento en que los necesite acudirán a su lado: ya le han dado buenas pruebas de ello. Está, pues, bien vinculado con sus seres queridos. ¡Puede confiar en ellos!

Dr. Paulino Castells

(Tenemos que educar, Ed. Península. Hem d'educar, Ed. Columna)

El derecho a la alegría

Paul W. von Keppler enseñó en las universidades de Tübingen y Friburgo. Después fue obispo de Würtemberg. Editó un libro sobre la alegría. Afirmaba:

- «Toda persona tiene derecho a disfrutar de la alegría.»
- «La alegría es un elemento y una necesidad de la vida.»
- «La alegría es un principio y una fuerza vital importante.»
- «Toda persona —desde la infancia a la vejez— necesita de la alegría.»
- «La alegría es necesaria para las funciones físicas, intelectuales y para la vida espiritual, así como para la relación con los miembros de la familia y de la comunidad.»

Tenemos derecho a la alegría, sí. Pero debemos extraerla de nuestro interior: del deber cumplido, del trabajo bien hecho, de la renuncia al propio yo, de la práctica de las virtudes, del cumplimiento del precepto del amor.

El célebre médico francés Rabelais afirmaba: «Las personas alegres... curan.»

Como decía Goethe: «Tú cumple, tú ayuda y la alegría no tardará en venir.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

29. ✚ Diumenge VI de Pasqua. Sant Just (segle VI), bisbe d'Urgell; sant Pere Sans, bisbe de Fo-quien i màrtir a la Xina (1747), nat a Ascó (Ribera d'Ebre), dominic; beat Feliu de Nicòsia, religiós caputxí; beat Ramon Escrivà i companys màrtirs.

30. Dilluns. Sant Ferran (1198-1252), rei castellanoleonès, patró d'institucions diverses; santa Joana d'Arc, verge, patrona de França; santa Emília, mare de sants (Basili el Gran, Gregori de Nissa i Pere de Sebaste, bisbes, i Macrina); beat Pere Tarrés i Claret (Manresa, 1905-Barcelona, 1950), prevere de la diòcesi de Barcelona; beata Baptista de Varano, verge.

31. Dimarts. Visitació de la Mare de Déu; santa Peronella (Petronila), vg.; sant Pasqual, diaca.

1. Dimecres. Sant Justí (s. II), mr. samarità, escriptor eclesiàstic; sant Ignasi (Íñigo), abat castellà; sant Flor.

2. Dijous. Sant Marcel·lí i sant Pere, mrs. romans (s. IV); sants Germà, Paulí, Just i Sici, mrs. venerats a Girona; sant Eugeni I, papa (654-657); sants Potí, Blandina i companys, mrs. a Lió.

3. Divendres. Sant Carles Luanga i companys, mrs. a Uganda (1885-1887); sant Isaac, monjo i mr. a Còrdova; sant Justí, mr. a Burgos; santa Oliva, vg.; sant Joan Grande, rel. Hospitalari; santa Clotilde, reina francesa.

4. Dissabte. Sant Pere Màrtir o de Verona, prev. dominicà i mr.; sant Francesc Caracciolo, prev., fund. Caracciolins (CRM, 1588); sant Hilari, bisbe; santes Noemí i Rut, sogra i nora, segons la Bíblia.

INTENCIONS DEL SANT PARE (juny)

General: Que els sacerdots, units al Cor de Crist, siguin testimonis de l'amor de Déu.

Missionera: Que l'Esperit Sant susciti vocacions missioneres que difonguin el Regne.

AGENDA

Acte en memòria del beat Joan Pau II.

El proper dimecres 1 de juny, de les 19.30 a les 21 h, a l'Aula Magna de la Facultat de Teologia de Catalunya (c/ Diputació 231), tindrà lloc un acte acadèmic dedicat a Joan Pau II en el qual pronunciarà una conferència el cardenal Camillo Ruini, expresident de la Conferència Episcopal Italiana. Prèviament a la conferència, quatre professors glossaran les aportacions del Papa polonès a la teologia, la filosofia, la litúrgia i l'espiritualitat. El cardenal de Barcelona invita tots els diocesans a aquest acte.

ACTES I CONFERÈNCIES

Festa del beat Pere Tarrés. A la Pquia. de St. Vicenç de Sarrià, dilluns 30 maig (19.30 h), el cardenal Martínez Sistach presidirà l'eucaristia, en la qual conferirà els ministres a un grup de seminaristes de les diòcesis de Barcelona i St. Feliu de Llobregat.

«**La figura de Jesús: la mirada actual de quatre religions**». Dins del cicle «Pluralisme religiós i societat contemporània», la Fundació Joan Maragall organitza dues conferències a càrrec de Joan Hernández Serrat, gerent del Grup de treball estable de les Religions. A les 19 h, dia 1 juny, «L'islam i la fe Bahàï»; dia 8 juny, «L'hinduisme i el budisme». Info. i inscrip. tel. 934 880 888, www.fundaciojoanmaragall.org (c/ València 244, 2n).

Ass. Per l'altre cor cremat de Barcelona-Ajut al 4t Món. Dijous 2 juny (19 h), a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (Diagonal 647), concert de piano d'Isaac Friedhoff i Calvo. Obres de J.S. Bach, L. van Beethoven, F. Chopin, Béla Bartók i I. Albéniz. Aportació: 6 euros.

Vetlla de les Espigues de l'Adoració Nocturna de Catalunya al Tibidabo. Dissabte 4 juny (22 h), eucaristia presidida per Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa.

Carmelites Missioneres Teresianes. Amb motiu del bicentenari del beat P. Francesc Palau, actes a la Pquia. de St. Agustí (pl. St. Agustí 2). Dissabte 4 juny (17 h), conferència sobre el P. Palau i l'escola de la virtut, per Josefa Pastor Miralles, hi assistirà el cardenal arquebisbe. A les 19 h eucaristia. Diumenge 5 juny (11 h) eucaristia i 17 h, a la Casa Provincial (av. Tibidabo 8), conferència.

LA SAGRADA FAMÍLIA SEGONS GAUDÍ

Gaudí i la geometria

Malgrat les diverses interpretacions sobre els referents de Gaudí, cal concloure que, per a ell, el llibre obert del primer mode de revelació divina és la natura llegida segons la geometria. És fora de lloc recórrer a una saviesa diversa que no sigui la de la natura i de la Bíblia cristiana.

A la natura no hi ha cap línia recta amb una angulació de noranta graus, i això mateix passa amb els elements sustentants de la Sagrada Família. Però la natura pot ser *des-compassada* amb l'ajut de la geometria, la qual s'erigeix en instrument fonamental de l'arquitectura. D'una certa manera es pot dir que l'intel·lecte humà, amb la geometria, interpreta la natura, obra de Déu, i la *trasllada* a la construcció d'edificis.

D'aquí el caràcter *diví* resultant d'aquesta operació: la natura revela, però no ho fa directament, al marge de la mediació humana, al marge del càlcul. Igualment, l'Esclat Sagrada, sortida de mans humanes inspirades per l'Esperit Sant, és mediació escrita de la Paraula revelada.

No és estrany, doncs, que Gaudí atribueixi una importància tan gran a la geometria, fins al punt que es defineix a si mateix com a «geòmetre, que vol dir sintètic» (testimoni de Cèsar Martinell). En efecte, Gaudí entén la geometria no com una màquina d'analitzar i de calcular, sinó com una eina de tipus sintètic que permet interpretar i entendre allò que Déu ha inscrit en la natura i permet reproduir-ho a la manera humana. La geometria fa les funcions d'una hermenèutica.

D'altra banda, la geometria és un instrument comú de l'esperit humà que permet comprendre el caràcter general de la revelació de Déu a través de la cultura i de la ciència. L'home, escatint la geometria inherent a la natura, accedeix a la petja divina que Déu hi ha deixat. Com si Déu es deixés descobrir cada vegada que la geometria *des-vela* (lleva el vel) allò que porta la natura en el seu si.

La *nova arquitectura de Gaudí* és una síntesi que té com a fonament el *paraboloide hiperbòlic* i que usa igualment les superfícies engegades. En una paraula, Gaudí se sent altament deutor dels mediterranis i, entre ells, dels grecs, com deia ell, «els únics que han entès la geometria».

Armand Puig i Tàrrach

La Sagrada Família segons Gaudí, Edicions Pòrtic (Grup 62)

Presentación del libro *Un fraile vestido de cardenal (conversaciones con Carlos Amigo Vallejo)*, por Luis E. Larra Lomas. Jueves 2 de junio (20.30 h) en la Iglesia de San Francisco de Asís (c/ Bertran 14 - Barcelona). Intervendrán: Xavier Puigdollers, el cardenal Martínez Sistach, el cardenal Carlos Amigo, el autor de la obra i el P. José I. Pedregosa, paulino.

Concert de carilló. Anna M. Reverté al Palau de la Generalitat, diumenge 5 juny (12 h), concert «La fille des cheveux de lin», amb obres de C. Debussy, G. Gershwin, J. Lamb i J. Davis. Entrada gratuïta.

Amics del P. Pio de Pietrelcina. Dilluns 30 maig (18.15 h) pregària i reunió dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Parròquia de la Concepció (c/ Llúria 70), telèfon 934 576 552.

40 hores d'oració al Santíssim Sagrament. Dies 30 i 31 maig i 1 juny, Pquia. St. Fèlix Africà (c/ Ramon Trias Fargas 21); dia 2, Pquia. St. Joan Maria Vianney (c/ Melcior de Palau 56) i Pquia. de Sta. Maria del Re-

mei (pl. Concòrdia 1); dies 2 i 3 juny, Pquia. St. Miquel dels Sants (c/ Escorial 163); dia 3, Pquia. St. Agustí (pl. Sant Agustí 2); dia 4, Germanetes dels Pobres (pl. Tetuan 45); dies 4 i 5, Pquia. Mare de Déu dels Àngels (c/ Balmes 78).

JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT

Delegació Pastoral de Joventut. Convoca a tots els que faran de voluntaris a Barcelona amb motiu de l'acollida per la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ). La reunió serà el proper 3 de juny (19.30 h), a Rivadeneyra 6, 3r. Tots aquells que no us heu apunta't i vulgueu ajudar-nos, us hi esperem. Volem que aquest camí cap a la JMJ amb els voluntaris i joves de la diòcesi sigui un itinerari de fe. El 9 de juny celebrarem la Vetlla de l'Esperit: amb el lema «*Surt fora. Arrela't!*» (de 20.30 a 21.30 h), a l'església de Sant Felip Neri (Pl. Sant Felip Neri 5). Informació: www.delejo-vebcn.com.

PELEGRINATGES

150 Pelegrinatge a Lourdes amb infants malalts. Organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu Lourdes, del 24 al 28 juny. El dia 9 de juny es tanca la inscripció. Informació: c/ Consell de Cent 224), t. 934 874 009.

Pelegrinatges a Lourdes amb l'Obra Cultural Mariana. De l'1 al 4 de juliol, i del 5 al 8 d'agost. Inscripcions: t. 934 585 960.

Pelegrinatge a 4 Santuaris Marians (Montserrat, Torreciudad, El Pilar i Lourdes) del 10 al 13 de juny. Informació i reserves: Fernando Barrachina, 687 554 451; Antonio Arestes, 639 827 660; José M. López, 617 360 593; Amanda de Mir, 655 391 233.

BREUS

Pregària pel cardenal Agustí Garcia-Gasco. La nota trista de la beatificació de Joan Pau II per al nostre país fou la mort sobtada del cardenal arquebisbe emèrit de València, Agustí Garcia-Gasco, que morí el matí del dia 1 de maig a la casa d'acolliment de pelegrins Sant Joan de Ribera, de les Obreres de la Creu. La foto mostra el cardenal Martínez Sistach, en aquesta residència, pregant davant les despulles mortals del seu germà en el col·legi cardenalici. El cardenal de Barcelona també assistí, el dia 4 de maig, a la missa exequial i a l'enterrament del doctor Garcia-Gasco a la capella de Sant Josep de la catedral de València.

Missa de Pasqua per a la comunitat gitana a Badalona. Un centenar de persones va assistir, el passat dilluns 25 d'

abril, a la missa de Pasqua per a la comunitat gitana, celebrada a la parròquia de Sant Roc, al barri homònim de Badalona. Organitzada pel Secretariat de Pastoral Gitana de l'Arquebisbat de Barcelona, la celebració va estar presidida per Mn. Joan Muñoz i concelebrada pel rector de la parròquia, el P. Felip Guerrero, OSA.

PALABRA Y VIDA

El servicio de la fe en el mundo secular

El 27 de diciembre de 1985 —ahora hace 25 años— los obispos de Cataluña hicieron público el documento *Raíces cristianas de Cataluña*, que tuvo gran resonancia tanto entre nosotros como en el ámbito de la Iglesia católica.

Por medio de aquel documento, los obispos quisieron transmitir esencialmente un triple mensaje. En primer lugar, la afirmación y el reconocimiento de los elementos que identifican a Cataluña; en segundo lugar, la constatación de la presencia fecunda de la fe cristiana y de la Iglesia a lo largo de toda la historia catalana, contribuyendo decisivamente a la configuración de su realidad; en tercer lugar, la formulación del compromiso de la Iglesia de continuar sirviendo a la sociedad catalana, reconociendo los cambios profundos, sociales y culturales, que se habían producido en los últimos años, que sobre todo eran los de las dos últimas décadas del siglo XX.

He hecho este resumen de los objetivos del documento de 1985, como los recordamos los obispos actuales en el nuevo documento de 2011, dado que estos son los mismos objetivos que han guiado la preparación del nuevo documento *Al servicio de nuestro pueblo*.

Una misma voluntad de realismo ha presidido la preparación de los dos documentos. Y es muy significativa, en este sentido, la decisión de publicar el documento de 1985 y el actual en un solo opúsculo en la colección «Documents del magisteri», promovida por los obispos de las diócesis catalanas. Por eso mismo, hemos de recomendar la lectura y la reflexión sobre los dos documentos, que se complementan.

La misma voluntad de realismo preside los dos textos. Da prueba de ello el hecho de que en la parte central del nuevo texto se planteen estos ocho retos que la actualidad explicita a los cristianos: la consolidación de la democracia participativa; la distinción entre el ámbito político y el religioso y el fomento de una laicidad positiva; el pluralismo de nuestra sociedad o la diversidad de valores, de estilos de vida y de creencias; el fenómeno poliédrico de la globalización; los flujos migratorios, que plantean nuevos desafíos a la sociedad catalana; la crisis económica tan grave que sufrimos, cuyo trasfondo es una crisis moral y ética profunda; la familia y la educación y la crisis de la transmisión de los valores en estos dos ámbitos primarios de socialización; finalmente, el equilibrio ecológico amenazado,

que comporta superar la lógica del mero consumo y promover un progreso que respete el orden de la creación, basándose en una conciencia renovada de la interdependencia que vincula entre sí a todos los habitantes del planeta y en el necesario respeto a la vida humana.

El propósito que ha presidido esta nueva carta pastoral colectiva ha sido renovar el compromiso de toda la Iglesia católica al servicio de nuestro pueblo y la aportación de los católicos al bien común. Ante una fuerte secularización, que tiende a marginar y hacer irrelevante el mensaje y las instituciones cristianas, los obispos hemos creído necesario explicitar nuestro compromiso ante nuestro país. Nos hemos inspirado en los mensajes que nos dejó Benedicto XVI en su reciente visita a Barcelona y hemos querido sobre todo invitar a vivir y proclamar el Evangelio de la esperanza. Y lo hemos hecho con una clara intención, la de trabajar para ofrecer el mejor y más positivo servicio que la fe aporta al mundo secular: la urgencia de anunciarle la persona de Jesucristo y su Reino, que son para nosotros el mayor tesoro que tenemos.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona